

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการใช้ฉลาดโภชนาการของนักศึกษาระดับวิทยาลัย ประชากรเป็นนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 แผนกอาหารและโภชนาการ คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จำนวน 92 คน เก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถามได้กลับคืนมา จำนวน 92 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำเสนอผลของการศึกษาเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร ตาราง 4.1- 4.8

ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนฉลาดโภชนาการ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ ตาราง 4.9 - 4.11

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกรับประทาน ตาราง 4.12 - 4.13

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและจำนวนเงิน
ค่าใช้จ่ายประจำวัน (N= 92)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	5.43
หญิง	87	94.57
อายุ		
ต่ำกว่า 17 ปี	6	6.52
17 -19 ปี	55	59.78
มากกว่า 19 ปี	31	33.70
ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3	59	64.13
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1-2	33	35.87
จำนวนเงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายประจำวัน		
น้อยกว่า 21 บาท	2	2.17
21- 40 บาท	44	47.83
41-60 บาท	26	28.26
มากกว่า 60 บาท ขึ้นไป	20	21.74

จาก ตาราง 4.1 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 94.57 อายุระหว่าง 17 - 19 ปี ร้อยละ 59.78 การศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ร้อยละ 64.13 สำหรับค่าใช้จ่ายระหว่าง 21 - 40 บาท มากกว่าช่วงอื่น ๆ

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละ ของประชากร จำแนกตามสื่อที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับฉลาก
โภชนาการ (ตอบได้มากกว่า 1)

สื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โทรทัศน์	81	88.04
หนังสือพิมพ์	55	59.79
นิตยสารเกี่ยวกับสุขภาพ	38	41.30
อินเทอร์เน็ต	36	39.13
วิทยุ	34	36.96
การฟังบรรยาย	30	32.61
วารสาร	19	20.66
เอกสารพิมพ์เผยแพร่	18	19.57
บอร์ดในวิทยาลัย	16	17.40
บอร์ดข้อมูลในชุมชน	1	1.08

จากตาราง 4.2 พบว่า สื่อที่ประชากรส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับฉลาก
โภชนาการ คือ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 88.04 และ 59.79 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามบุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	75	81.53
ครู	57	61.96
เพื่อนร่วมชั้น	25	27.17
หมอ พยาบาล	18	19.57
ญาติ พี่น้อง	11	11.96
การเข้าอบรม	4	4.34

จากตาราง 4.3 พบว่า แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลของประชากรส่วนใหญ่ คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและครู คิดเป็นร้อยละ 81.53 และ 61.96 ตามลำดับ

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามผู้มีหน้าที่ซื้ออาหารให้กับครอบครัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มารดา	79	85.87
ตัวท่านเอง	40	43.48
แม่บ้าน	3	3.26
บิดา	2	2.17
ญาติผู้ใหญ่	2	2.17

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้มีหน้าที่ซื้ออาหารให้กับครอบครัวของประชากรส่วนใหญ่ คือมารดา ร้อยละ 85.87

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามสถานที่ซื้ออาหารสำเร็จรูป
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สถานที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตลาดสดทั่วไป	71	77.17
ร้านขายของชำ	39	42.39
ร้านสะดวกซื้อ	20	21.74
ซูเปอร์มาร์เก็ต	15	16.30

จากตาราง 4.5 พบว่า สถานที่ที่ประชากรส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปของครอบครัวคือ ตลาดสดทั่วไป ร้อยละ 77.17

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามการปฏิบัติในการซื้อสินค้า (N = 92)

ข้อปฏิบัติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เปรียบเทียบผลลอกจากสินค้าชนิดเดียวกันต่างยี่ห้อ		
ทราบถึงความแตกต่างของสารอาหาร	76	82.60
ได้สินค้าที่ดีมีคุณภาพ	9	9.78
ได้สินค้าที่มีราคาถูก	7	7.62

จากตาราง 4.6 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติเมื่อซื้อสินค้าคือการเปรียบเทียบผลลอกจากสินค้าชนิดเดียวกันต่างยี่ห้อ ร้อยละ 82.60 ทราบถึงความแตกต่างของสารอาหาร

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามข้อมูลที่อ่านก่อนซื้อสินค้า (N = 92)

ข้อมูลที่อ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันหมดอายุ	61	66.30
วัน เดือน ปีที่ผลิต	19	20.66
ส่วนผสมของสินค้านั้นๆ	12	13.04

จากตาราง 4.7 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่คือข้อมูลที่อ่านก่อนซื้อสินค้านั้น ร้อยละ 66.30 มีการอ่านวันหมดอายุก่อนซื้อสินค้า

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามการปฏิบัติเมื่อได้สินค้าหมดอายุ (N = 92)

การปฏิบัติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คืนสินค้านั้นกับทางร้านทันที	62	67.39
แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	15	16.30
ไม่ซื้อสินค้าที่ร้านนั้นอีก	9	9.79
อื่นๆ	6	6.50

จากตาราง 4.8 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติเมื่อซื้อสินค้าคือ คืนสินค้านั้นกับทางร้านทันทีเมื่อได้รับสินค้าที่หมดอายุ ร้อยละ 67.39

ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนฉลากโภชนาการ แบ่งเป็น 2 ตอน

จากข้อมูลการใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนฉลากโภชนาการ ผู้ศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ดังตาราง 4.9

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกรับประทาน ดังตาราง 4.12

ตอนที่ 1 การตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป

ตาราง 4.9 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรจำแนกตาม การปฏิบัติก่อน

ตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป

ข้อมูลที่อ่าน/ศึกษา	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการ ปฏิบัติ
1. วันผลิตหรือวันหมดอายุ	1.82	.044	ดี
2. ราคาที่กำหนด	1.76	.045	ดี
3. สภาพของภาชนะที่บรรจุสินค้า	1.72	.052	ดี
4. ฉลากโภชนาการมีประโยชน์ สำหรับทุกคน	1.61	.053	ดี
5. เครื่องหมายทะเบียน อย.	1.53	.052	ดี
6. ชื่อทางการค้า	1.49	.059	พอใช้
7. ชื่อที่กฎหมายกำหนด	1.46	.059	พอใช้
8. คำแนะนำในการเก็บรักษา	1.46	.054	พอใช้
9. ส่วนประกอบสำคัญ	1.42	.054	พอใช้
10. น้ำหนักสุทธิของผลิตภัณฑ์	1.40	.054	พอใช้
11. คำแนะนำในการบริโภค	1.40	.062	พอใช้
12. ข้อมูลโภชนาการ	1.37	.051	พอใช้
13. ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิต	1.24	.059	พอใช้
14. ฉลากโภชนาการช่วยให้ประหยัด เงินและประหยัดเวลา	1.24	.057	พอใช้
15. ส่วนประกอบบางประเภทเช่น ผงชูรส	1.35	.052	พอใช้
16. การอ่านฉลากโภชนาการก่อนซื้อ ทำให้เสีย เวลาโดยเปล่าประโยชน์	0.97	.075	พอใช้

จากตาราง 4.9 พบว่า ประชากรมีการปฏิบัติก่อนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี คือการดูจากวันผลิตหรือวันหมดอายุ ราคาที่กำหนด สภาพของภาชนะที่บรรจุสินค้า ฉลากโภชนาการมีประโยชน์สำหรับทุกคนและมีเครื่องหมายทะเบียนอย. ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 1.82, 1.76, 1.72, 1.61 และ 1.53 ตามลำดับ

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติก่อนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน (คน)	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการ ปฏิบัติ
ระดับการศึกษา				
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3	59	1.44	.049	พอใช้
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1-2	33	1.50	.056	ดี

จาก ตาราง 4.10 พบว่า ประชากรที่ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1-2 มีการปฏิบัติก่อนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป มีระดับการปฏิบัติดีกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 และ 1.44 ตามลำดับ

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติก่อนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจำแนกตามผู้มีหน้าที่ซื้ออาหารให้กับครอบครัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการ ปฏิบัติ
ประชากร	40	1.51	.062	ดี
บุคคลในครอบครัว	86	1.49	.048	พอใช้

จากตาราง 4.11 พบว่า การปฏิบัติก่อนตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปโดยประชากรมีระดับดีกว่าบุคคลในครอบครัว โดยคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.51และ1.49 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การตัดสินใจเลือกรับประทาน

ตาราง 4.12 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรจำแนกตามการปฏิบัติก่อนตัดสินใจรับประทานอาหารสำเร็จรูป

ข้อมูลที่อ่าน/ศึกษา	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
1. อ่านฉลากโภชนาการก่อนการตัดสินใจเลือก	1.66	.050	ดี
2. ปริมาณสารอาหารที่อยู่ในฉลากโภชนาการมีความสำคัญต่อร่างกาย	1.61	.051	ดี
3. อ่านฉลากทุกครั้งก่อนซื้อ	1.46	.052	พอใช้
4. ถ้าไม่มีฉลากโภชนาการจะไม่ทราบปริมาณสารอาหารที่อยู่ในอาหารสำเร็จรูป	1.36	.061	พอใช้
5. ปริมาณสารอาหารที่ร่างกายต้องการ เช่น วิตามินซี จะได้รับเพียงพอจากการกินอาหารชนิดนั้น	1.36	.055	พอใช้
6. ให้ความสนใจหาข้อมูลเกี่ยวกับฉลากโภชนาการเพิ่มเติม	1.25	.053	พอใช้

จากตาราง 4.12 พบว่า ประชากรมีการอ่านฉลากโภชนาการก่อนการตัดสินใจเลือกรับประทานอาหารสำเร็จรูปและปริมาณสารอาหารที่อยู่ในฉลากโภชนาการมีความสำคัญต่อร่างกาย มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 1.66 และ 1.61

ตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามความคิดเห็นต่อข้อมูลบนฉลาก

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เชื่อถือได้เป็นบางครั้ง	53	57.61
เชื่อถือได้	31	33.70
ไม่แน่ใจ	7	7.61
ไม่น่าเชื่อถือ	1	1.08

จากตาราง 4.13 พบว่า ประชากรร้อยละ 57.61 มีความคิดเห็นว่าข้อมูลบนฉลาก เชื่อถือได้เป็นบางครั้ง